

Slopad kontrolluppgiftsskyldighet rörande tillgångar och skulder, m.m.

Sammanfattning

I betänkandet tillstyrker utskottet regeringens förslag (prop. 2008/09:44) om att slopa skyldigheten att lämna kontrolluppgifter om sådana tillgångar och skulder som tidigare låg till grund för förmögenhetsbeskattningen. Det innebär att kontrolluppgifter inte längre behöver lämnas om bl.a. fordringsrätter och innehav av aktier. Utskottet tillstyrker även att innehållet i kontrolluppgiften om betalningar till och från utlandet ändras. Förslaget i denna del innebär bl.a. att betalningens belopp ska anges i använd valuta i stället för i kronor och att man vid betalningar från utlandet inte behöver ange vad betalningen avser.

Utskottets ledamöter från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har i en gemensam reservation yrkat avslag på förslaget om slopad skyldighet att lämna kontrolluppgifter om tillgångar och skulder.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	6
Slopad kontrolluppgiftsskyldighet rörande tillgångar och skulder	6
Propositionen	6
Kontrolluppgift om betalningar till och från utlandet	9
Reservationer	11
1. Slopad kontrolluppgiftsskyldighet rörande tillgångar och skulder, punkt 2 (s, v, mp)	11
2. Kontrolluppgift om betalningar till och från utlandet, punkt 1 (s)	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	14
Proposition 2008/09:41	14
Proposition 2008/09:44	14
Följdmotioner med anledning av proposition 2008/09:44	14
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	15
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag	24
<i>Bilaga 4</i>	
Reservanternas lagförslag	25

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Kontrolluppgift om betalningar till och från utlandet

Riksdagen antar 6 kap. 5 § och 12 kap. 1 § regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2008/09:44 i denna del och avslår motion 2008/09:Sk5 i denna del.

Reservation 2 (s)

2. Slopad kontrolluppgiftsskyldighet rörande tillgångar och skulder

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter till den del lagförslaget inte omfattas av punkt 1 ovan och med de ändringar som framgår av utskottets förslag i bilaga 3,
2. lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret.

Därmed bifaller riksdagen propositionerna 2008/09:41 i denna del och 2008/09:44 i denna del och avslår motionerna 2008/09:Sk4, 2008/09:Sk5 i denna del och 2008/09:Sk6.

Reservation 1 (s, v, mp)

Stockholm den 13 november 2008

På skatteutskottets vägnar

Lennart Hedquist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Annicka Engblom (m), Laila Bjurling (s), Ulf Berg (m), Jörgen Johansson (c), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Lena Asplund (m), Fredrik Olovsson (s), Lennart Sacrédeus (kd), Fredrik Schulte (m), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Åke Sandström (c), Helena Leander (mp) och Agneta Berliner (fp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I proposition 2008/09:44 lämnas förslag till slopad kontrolluppgiftsskyldighet rörande tillgångar och skulder och regelförenklingar när det gäller vilka uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgiften om betalningar till och från utlandet. Regeringens och motionärernas förslag till riksdagsbeslut redovisas i bilaga 1. Regeringens förslag till lagtext återges i bilaga 2. I ärendet samordnas det lagtekniska genomförandet av lagförslagen i denna proposition med ett lagförslag ur proposition 2008/09:41. Utskottets förslag till lagtext m.m. framgår av bilaga 3.

Bakgrund

Riksdagen beslutade förra hösten att avskaffa förmögenhetsskatten med verkan fr.o.m. den 1 januari 2007 (prop. 2007/08:26, bet. 2007/08:SkU15). Regeringens bedömning i propositionen var att den generella kontrolluppgiftsskyldigheten rörande tillgångar och skulder skulle vara avskaffad inkomståret 2008. Kontrolluppgiftsskyldigheten rörande tillgångar och skulder skulle bara kvarstå i den utsträckning uppgifterna verkligen krävs för andra beskattningsåtgärder än beskattning enligt den upphävda lagen om statlig förmögenhetsskatt. Utskottet uttalade att utgångspunkten bör vara att den kontrolluppgiftsskyldighet som regleras i skattelagstiftningen ska avse sådana uppgifter som Skatteverket har behov av i sin beskattningsverksamhet. Det är inte rimligt att behålla en uppgiftsskyldighet till Skatteverket med det huvudsakliga syftet att tillgodose andra myndigheters behov av uppgifter, ansåg utskottet. Utskottet delade regeringens bedömning att den generella uppgiftsskyldigheten rörande tillgångar och skulder skulle tas bort.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag på vilka kontrolluppgiftsskyldigheter rörande tillgångar och skulder som bör slopas till följd av att förmögenhetsskatten avskaffats. Skyldigheten att lämna kontrolluppgifter om skulder, fordringsrätter, innehav av delägarätter och om livförsäkringar bör slopas. Detsamma bör gälla kontrolluppgifter om innehav av elcertifikat och utsläppsrätter m.m. samt andelar i privatbostadsföretag och vissa andra bostadsföretag.

Vidare föreslås en ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret med anledning av att förmögenhetsskatten avskaffats.

Av regelförenklingsskäl lämnas dessutom förslag på ändringar som gäller kontrolluppgifter om betalningar till och från utlandet.

Slutligen föreslås en redaktionell ändring i bestämmelsen som reglerar när kontrolluppgifter inte behöver lämnas om intäkt i inkomstslaget tjänst.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

SlopanDET av skyldigheten att lämna kontrolluppgifter om tillgångar och skulder torde enbart få en försumbar effekt på statens finanser. Eventuella merkostnader för Skatteverket och Kronofogdemyndigheten bedöms kunna rymmas inom befintliga anslagsramar. Förslaget om ändring när det gäller vilka uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgiften om betalningar till och från utlandet bedöms inte få några offentligfinansiella effekter.

Utskottets överväganden

Slopad kontrolluppgiftsskyldighet rörande tillgångar och skulder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om att slopa kontrolluppgiftsskyldigheten för sådana tillgångar och skulder som tidigare låg till grund för förmögenhetsbeskattningen.

Motionsyrkanden om avslag på propositionen i denna del avslås. Jämför reservation 1 (s, v, mp).

Gällande bestämmelser

I lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter (LSK) finns bestämmelser om skyldighet att lämna självdeklarationer, särskilda uppgifter och kontrolluppgifter. Kontrolluppgifter lämnas till ledning för bl.a. taxering och bestämmande av underlag för olika skatter och avgifter. Kontrolluppgifterna lämnas av tredje man. Exempelvis lämnar banker och andra kreditinstitut uppgifter om kunders tillgångar och skulder till Skatteverket.

Enligt LSK ska kontrolluppgift om vissa tillgångar och skulder lämnas till grund för Skatteverkets kontroll av den beskattningsbara förmögenheten enligt den numera upphävda lagen om statlig förmögenhetsskatt.

Uppgifter ska lämnas om följande tillgångar:

- fordringsrätter,
- innehav av delägaraktier,
- andel i privatbostadsföretag och vissa andra bostadsföretag,
- livförsäkringar,
- innehav av elcertifikat,
- innehav av utsläppsrätter, utsläppsminskningenheter och
- certifierade utsläppsminskningar.

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen att skyldigheten att lämna ovan nämnda kontrolluppgifter ska slopas, eftersom Skatteverket inte längre ska kontrollera om personer har en beskattningsbar förmögenhet. Detsamma gäller skyldigheten att lämna uppgifter om skulder.

Stiftelser, ideella föreningar och registrerade trossamfund som är undantagna från skattskyldighet för inkomst ska i dag lämna särskilda uppgifter om tillgångar och skulder vid räkenskapsårets början och slut. Eftersom

Skatteverket behöver dessa uppgifter för att kontrollera skattskyldigheten för stiftelserna etc. enligt inkomstskattelagen (1999:1229) anser regeringen att uppgiftsskyldigheten bör kvarstå i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

I lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter finns även en bestämmelse som reglerar enligt vilka principer tillgångar och skulder ska värderas vid redovisningen i kontrolluppgiften. Värderingen ska göras i enlighet med vissa bestämmelser i den upphävda lagen om statlig förmögenhetsskatt. Värderingsbestämmelsen har främst varit av betydelse vid redovisningen av förmögenhetsskattepliktiga tillgångar och avdragsgilla skulder. I konsekvens med förslaget om slopad kontrolluppgiftsskyldighet föreslår regeringen att den allmänna bestämmelsen om värdering av tillgångar och skulder ska upphävas. Även skyldigheten att lämna kontrolluppgift om livförsäkringar för förmögenhetsskatteändamål föreslås slopas. En särskild bestämmelse om hur värdet av en kapital- eller pensionsförsäkring eller ett avtal om tjänstepension ska beräknas bör dock införas i lagen. En sådan bestämmelse behövs, enligt regeringen, för att underlätta lämnandet av kontrolluppgift om avkastningsskatt på pensionsmedel. (Avkastningsskatt beräknas på värdet av försäkringen respektive avtalet vid närmast föregående års utgång.)

Motionerna

I motion Sk5 av Lars Johansson m.fl. (s), Sk4 av Marie Engström m.fl. (v) och Sk6 av Helena Leander m.fl. (mp) yrkas avslag på regeringens förslag om slopad skyldighet att lämna kontrolluppgifter om tillgångar och skulder.

Motionärerna bakom motion Sk5 anför att frånvaron av kontrolluppgifter om förmögenhet öppnar för fusk och felaktiga utbetalningar inom flera välfärdssystem. Berörda myndigheter kommer inte längre att kunna kontrollera om personer som ansöker om bidrag har förmögenheter som kan påverka rätten till stöd. Det rör sig t.ex. om ansökningar om ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen, bostadsbidrag, bostadstillägg till pensionärer och studiestöd. Även Kronofogdemyndigheten har lyft fram behovet av tillförlitliga uppgifter om tillgångar och skulder i verksamheter utanför beskattningsverksamheten. Vidare anføres att uppgifter om förmögenhet är av väsentlig betydelse för Skatteverket när det gäller att rekonstruera värdepappersinnehav i samband med beräkning av kapitalvinster vid avyttringar. Uppgifterna behövs även för att verket ska kunna göra s.k. kontantberäkningar. Ett slopande av kontrolluppgiftsskyldigheten innebär också att Statistiska centralbyrån får ett sämre underlag när det gäller studier av den ekonomiska välfärdens fördelning och utveckling.

I motion Sk4 anför motionärerna att regeringens förslag innebär en uppenbar risk för att felaktiga utbetalningar från trygghetssystemen kan komma att öka. Motionärerna anser det ytterst märkligt att regeringen inte

inväntat beredningen av det förslag till åtgärder som Försäkringskassan m.fl. myndigheter lämnat på uppdrag av regeringen. Därtill kommer att Skatteverket har behov av kontrolluppgifter om förmögenhet som underlag för beskattning av vissa inkomster.

Även i motion Sk6 anförs som skäl för avslagsyrkandet att kontrolluppgifterna om tillgångar och skulder har en viktig funktion även inom andra områden än beskattning, t.ex. inom socialförsäkringsområdet. Ett slopande av uppgiftsskyldigheten riskerar därför att försvåra för de myndigheter som i sin verksamhet behöver uppgifter om enskildas förmögenhet för att kunna fatta riktiga beslut. Denna risk måste dock vägas mot integritetsaspekten av att automatiskt samla in uppgifter om alla skattskyldigas förmögenhet. Enligt motionärernas bedömning har det nuvarande systemet i allmänhet inte uppfattats som integritetskränkande.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen beslöt förra hösten att avskaffa förmögenhetsskatten med verkan fr.o.m. den 1 januari 2007. Detta innebär att redovisning av förmögenhet inte längre ska göras i självdeklarationen och att Skatteverket inte kommer att fastställa förmögenhetens storlek. Några uppgifter om tillgångar och skulder ska därför inte heller förtryckas i självdeklarationen eller redovisas i specifikationen till självdeklarationen. Däremot kvarstår den generella skyldighet att lämna kontrolluppgifter om vissa tillgångar och skulder (förmögenhet) som regeringen nu föreslår ska slopas.

När det gäller kontrolluppgiftsskyldigheten anser utskottet, liksom tidigare, att utgångspunkten för den uppgiftsskyldighet som regleras i skattelagstiftningen ska avse sådana uppgifter som Skatteverket har behov av i sin beskattningsverksamhet. Det är inte rimligt att behålla en kontrolluppgiftsskyldighet till Skatteverket med det huvudsakliga syftet att tillgodose andra myndigheters behov av uppgifter. Givetvis är det, som motionärerna påpekar, angeläget att Försäkringskassan, Kronofogdemyndigheten och andra myndigheter har bra underlag för sina beslut eller ekonomiska studier. Utskottet noterar att Försäkringskassan i slutet av förra året fick i uppdrag av regeringen att i samråd med Centrala studiemedelnämnden och Skatteverket se över hur förmögenhetsprövningen ska ske beträffande olika socialförsäkrings- och studiestödsformer. Uppdraget är slutfört och ärendet bereds inom Regeringskansliet.

I några av motionerna framhålls att Skatteverket i ett tidigare remissyttande anfört att verket har behov av vissa uppgifter om tillgångar och skulder för att kunna göra kontantberäkningar samt för rekonstruktioner av värdepappersinnehav i samband med beräkning av kapitalvinster vid avyttring av värdepapper. Utskottet anser dock att Skatteverkets behov inte kan anses stå i proportion till ett fortsatt generellt inhämtande av uppgifter om enskildas förmögenhet sedan förmögenhetsskatten avskaffats. Utskottet ansluter sig därmed till Lagrådets uppfattning som redovisas i ärendet om

slopad förmögenhetsskatt (prop. 2007/08:26 bil. 5). Lagrådet ifrågasatte också om en fortsatt generell skyldighet att lämna kontrolluppgift om förmögenhet är förenlig med det krav på integritetshänsyn som följer av personuppgiftslagen (1998:204) och artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Utskottet vill i detta sammanhang framhålla att det även i fortsättningen kommer att finnas en skyldighet för tredje man att lämna kontrolluppgift till Skatteverket om ränta, utdelning, avkastning m.m. Med ett sådant underlag bör det ofta kunna avgöras om ytterligare upplysningar behöver inhämtas i ett enskilt fall.

Sammanfattningsvis anser utskottet att starka skäl talar emot ett bibehållande av dagens mycket omfattande generella och automatiska insamlade av uppgifter om tillgångar (inkl. värdepapper) och skulder. Utskottet vidhåller således sin tidigare inställning att den generella uppgiftsskyldigheten som föranletts av behovet av underlag för taxering till statlig förmögenhetsskatt ska tas bort.

Med det anförda och då utskottet inte heller i övrigt har någon invändning mot regeringens förslag tillstyrks propositionen i denna del. Motiven avstyrks i berörda delar.

Lagteknisk fråga

I regeringens lagförslag föreslås en ändring i 12 kap. 2 § LSK som ska träda i kraft den 1 januari 2009 och tillämpas första gången vid 2009 års taxering. En annan ändring i samma lagrum och med samma ikraftträdandetidpunkt föreslås i proposition 2008/09:41 Övertagande av skogskonto och skogsskadekonto vid generationsskifte som behandlas av utskottet i betänkande 2008/09:SkU8. Ändringen ska tillämpas första gången vid 2010 års taxering. Utskottet har inte haft något att invända mot den föreslagna lagändringen men ansett att den författningstekniska regleringen bör samordnas i nu förevarande ärende. Utskottet föreslår att regeringens förslag till ändring i nämnda lagrum ska ersättas av ett av utskottet framlagt förslag i bilaga 3.

Kontrolluppgift om betalningar till och från utlandet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om lättnader i kraven på kontrolluppgifter om betalningar till och från utlandet och avslår motionsyrkandet om avslag på propositionen i denna del.

Jämför reservation 2 (s).

Gällande bestämmelser

Enligt lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter (LSK) ska kontrolluppgift i vissa fall lämnas om direkta eller indirekta betalningar till och från utlandet som överstiger 150 000 kr eller utgör delbetalningar av en summa som överstiger 150 000 kr. Kontrolluppgift ska lämnas för fysiska personer och juridiska personer av den som har förmedlat betalningen. I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om betalningens belopp i svenska kronor, vad betalningen avser, vilket land som betalningen gjorts till eller kommer från och, vid betalning till utlandet, betalningsmottagarens namn.

Propositionen

I propositionen anförs att kontrolluppgifterna om betalningar till och från utlandet utgör ett bra hjälpmedel i Skatteverkets granskningsverksamhet. Uppgifterna är i många fall avgörande för att verket ska hitta vissa typer av transaktioner och s.k. upplägg. Därutöver har uppgiftsskyldigheten en preventiv effekt. Det saknas därför skäl att helt avskaffa skyldigheten att lämna dessa kontrolluppgifter.

Av förenklingsskäl föreslås att uppgift om vad betalningen avser inte längre ska behöva lämnas i kontrolluppgiften om betalningar från utlandet. Regeringen är inte beredd att föreslå att motsvarande skyldighet slopas när det gäller betalningar till utlandet. Skälet härför är att uppgiften om vad betalningen avser är av större betydelse vid granskningen när det gäller utgående betalningar än ingående betalningar. Vidare föreslås att uppgift om betalningens belopp inte längre ska anges i svenska kronor utan i använd valuta. Förutom betalningens belopp i använd valuta föreslås att betalningsdatum och valutakod ska anges i kontrolluppgiften. Detta gäller både betalningar till och från utlandet.

Motionen

I motion Sk5 av Lars Johansson m.fl. (s) föreslås att riksdagen avslår regeringens förslag. Motionärerna anför att Skatteverket använder uppgifter om vad en betalning avser för att göra ett urval av vilka betalningar som ska kontrolleras mer ingående. Härigenom har i många fall transaktioner till s.k. skatteparadis identifieras. Dessutom har uppgiften om vad betalningen avser ett visst intresse utifrån att det kan handla om ersättningar knutna till den organiserade brottsligheten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inget att invända mot de föreslagna regelförenklingarna utan tillstyrker propositionen även i denna del. Motionen avstyrks.

Utskottet tillstyrker även den i propositionen föreslagna redaktionella ändringen i 6 kap. 5 § LSK.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Slopad kontrolluppgiftsskyldighet rörande tillgångar och skulder, punkt 2 (s, v, mp)

av Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Fredrik Olovsson (s), Marie Engström (v), Britta Rådström (s) och Helena Leander (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter till den del lagförslaget inte omfattas av punkt 1 i utskottets förslag till riksdagsbeslut samt beslutar att 12 kap. 2 § och ikraftträdande- och övergångsbestämmelsen får de lydelse som framgår av reservanternas förslag i bilaga 4,

2. lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret. Därmed bifaller riksdagen proposition 2008/09:41 i denna del och motionerna 2008/09:Sk4, 2008/09:Sk5 i denna del och 2008/09:Sk6 samt avslår proposition 2008/09:44 i denna del.

Ställningstagande

Vi avvisar regeringens förslag att avskaffa den generella skyldigheten att lämna kontrolluppgifter om tillgångar och skulder (förmögenhet).

Regeringen föreslår att kontrolluppgiftsskyldigheten ska slopas per den 1 januari 2009 – dock utan att presentera någon lösning på de problem som slopadet kommer att medföra. Flera remissinstanser har lyft fram behovet av tillförlitliga uppgifter om förmögenhet i många verksamheter utanför beskattningsverksamheten. Vi delar farhågorna att frånvaron av kontrolluppgifter om förmögenhet kommer att öppna för fusk och öka risken för felaktiga utbetalningar inom flera välfärdssystem. Berörda myndigheter kommer inte längre att kunna kontrollera om personer som ansöker om bidrag har förmögenheter som kan påverka rätten till stöd. Det rör sig t.ex. om ansökningar om ekonomiskt bistånd, bostadsbidrag, bostadstillägg till pensionärer, underhållsstöd och studiemedel. Även Kronofogdemyndigheten har lyft fram behovet av tillförlitliga uppgifter om tillgångar och skulder i sin verksamhet. Utan kontrolluppgifter blir det svårare att söka

efter och hitta utmätningsbara tillgångar, och myndighetens administrativa kostnader för att få fram uppgifter om värdepapper, banktillgodohavanden m.m. kommer att mer än tredubblas. För Skatteverket är uppgifterna av väsentlig betydelse vid rekonstruktion av värdepappersinnehav i samband med beräkningar av kapitalvinster vid avyttringar. Sådana rekonstruktioner sker vid både service- och kontrollsituationer. Uppgifterna behövs också för att Skatteverket ska kunna göra kontantberäkningar bl.a. i samband med skönstaxeringar. Vidare skulle möjligheterna att spåra fall av s.k. penningtvätt försvåras om Skatteverket, i likhet med andra brottsbekämpande myndigheter, inte har tillgång till uppgifter om kontanta medel genom kontrolluppgifter. Ett slopande av uppgiftsskyldigheten innebär också att Statistiska centralbyrån får ett sämre underlag när det gäller studier av den ekonomiska välfärdens fördelning och utveckling.

Mot denna bakgrund anser vi, till skillnad från regeringen, att starka skäl talar för ett bibehållande av nuvarande kontrolluppgiftsskyldighet beträffande tillgångar och skulder. I vart fall bör uppgiftsskyldigheten kvarstå i avvaktan på ett alternativt förslag till hur förmögenhetskontrollen ska kunna säkerställas.

2. Kontrolluppgift om betalningar till och från utlandet, punkt 1 (s)

av Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Fredrik Olovsson (s) och Britta Rådström (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar 6 kap. 5 § och avslår 12 kap. 1 § regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Därmed bifaller riksdagen motion 2008/09:Sk5 i denna del och bifaller delvis proposition 2008/09:44 i denna del.

Ställningstagande

Kontrolluppgifterna om betalningar till och från utlandet utgör ett bra hjälpmedel i Skatteverkets granskningsverksamhet. Uppgifterna är i många fall avgörande för att verket ska hitta vissa typer av transaktioner och s.k. upplägg. Skatteverket använder uppgifter om vad en betalning avser för att göra ett urval av vilka betalningar som ska kontrolleras mer ingående. Härigenom har i många fall transaktioner till s.k. skatteparadis identifierats. Dessutom är uppgiften om vad betalningen avser intressant eftersom det kan handla om ersättningar knutna till den organiserade brottsligheten. Regeringens förslag innebär också merarbete och merkostnader för Skatte-

verket till följd av att verket, i stället för kontrolluppgiftslämnaren, dels får inhämta uppgift från den skattskyldige om vad betalningen från utlandet avser, dels göra omräkningen från utländsk valuta till svenska kronor.

Av ovan angivna skäl anser vi att riksdagen ska avslå regeringens förslag även i denna del.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2008/09:41

Proposition 2008/09:41 Övertagande av skogskonto och skogsskadekonto vid generationsskifte:

Riksdagen antar regeringens förslag till

2. lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Behandlas såvitt avser 12 kap. 2 §. I övrigt behandlas lagförslaget i annat sammanhang.

Proposition 2008/09:44

Proposition 2008/09:44 Slopad kontrolluppgiftsskyldighet rörande tillgångar och skulder, m.m.:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter,
2. lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret.

Följdmotioner med anledning av proposition 2008/09:44

2008/09:Sk4 av Marie Engström m.fl. (v):

Riksdagen avslår regeringens förslag i proposition 2008/09:44 Slopad kontrolluppgiftsskyldighet rörande tillgångar och skulder, m.m. om att slopa skyldigheten att lämna kontrolluppgifter om tillgångar och skulder enligt lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

2008/09:Sk5 av Lars Johansson m.fl. (s):

Riksdagen avslår proposition 2008/09:44 Slopad kontrolluppgiftsskyldighet rörande tillgångar och skulder, m.m.

2008/09:Sk6 av Helena Leander m.fl. (mp):

Riksdagen avslår regeringens förslag om slopad kontrolluppgiftsskyldighet rörande tillgångar och skulder.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter¹

dels att 8 kap. 3 och 9 §§, 9 kap. 3 §, 11 kap. 1, 1 a, 8, 12 och 14 §§ samt 14 kap. 13 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 14 kap. 13 § ska utgå,

dels att 3 kap. 10 §, 6 kap. 5 §, 8 kap. 1, 2, 4–8, 10 och 12 §§, 9 kap. 1, 4–6 §§, 11 kap. 8 a §, 12 kap. 1, 2 och 4 §§, rubrikerna till 8 och 9 kap. samt rubrikerna närmast före 8 kap. 1 och 7 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 11 kap. 1 § ska lyda ”Överlåtelse av privatbostadsrätt och av andelar i vissa bostadsföretag”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

10 §

Den som gör avdrag för ränteutgifter vid beräkning av resultatet i inkomstslaget kapital *skall*, om kontrolluppgift inte *skall* lämnas enligt 8 kap. 7–12 §§, även lämna *uppgift om skuldens storlek och de uppgifter som behövs för att långivaren skall kunna identifieras.*

Den som gör avdrag för ränteutgifter vid beräkning av resultatet i inkomstslaget kapital *ska*, om kontrolluppgift inte *ska* lämnas enligt 8 kap. 7, 8 och 10–12 §§, även lämna de uppgifter som behövs för att långivaren *ska* kunna identifieras.

6 kap.

5 §

Kontrolluppgift behöver inte lämnas om

1. ersättning eller förmån för tillfälligt arbete som en fysisk person eller ett dödsbo har gett ut under förutsättning att

a) ersättningen eller förmånen inte motsvarar en utgift i en näringsverksamhet,

b) skatteavdrag inte har gjorts, och

¹ Senaste lydelse av

8 kap. 3 § 2005:344

11 kap. 1 § 2007:1409

11 kap. 1 a § 2005:344

11 kap. 8 § 2008:139

11 kap. 12 § 2003:119

11 kap. 14 § 2006:644

14 kap. 13 § 2007:1409

rubriken närmast före 11 kap. 1 § 2005:344.

c) det som mottagaren har fått sammanlagt haft ett lägre värde än 1 000 kronor för hela året,

2. ersättning eller förmån för tillfälligt arbete som har getts ut i annat fall än som avses i 1, under förutsättning att

a) det som mottagaren har fått sammanlagt haft ett lägre värde än 100 kronor för hela året, och

b) skatteavdrag inte har gjorts,

3. ersättning eller förmån som enligt 3 kap. 21 § första och *andra* styckena *skall* redovisas i självdeklarationen, eller

4. ersättning eller förmån som har redovisats i en förenklad skattedeklaration enligt 10 kap. 13 a § skattebetalningslagen (1997:483).

3. ersättning eller förmån som enligt 3 kap. 21 § första och *tredje* styckena *ska* redovisas i självdeklarationen, eller

8 kap. Kontrolluppgift om ränta, fordringsrätt och skuld

8 kap. Kontrolluppgift om ränta och annan avkastning på fordringsrätt

Ränteinkomster och fordringsrätter

Ränteinkomster och annan avkastning på fordringsrätter

Kontrolluppgift *skall* lämnas om ränteinkomster *och fordringsrätter*.

Kontrolluppgift *skall* också lämnas om annan avkastning än kapitalvinst som hänför sig till *fordringsrätten* och som utgör intäkt i inkomstslaget kapital.

1 §²

Kontrolluppgift *ska* lämnas om ränteinkomster.

Kontrolluppgift *ska* också lämnas om annan avkastning än kapitalvinst som hänför sig till *fordringsrätter* och som utgör intäkt i inkomstslaget kapital.

2 §³

Kontrolluppgift om ränteinkomster eller annan avkastning *och fordringsrätter* *skall* lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har tillgodoräknat eller betalat ut avkastningen.

Uppgiftsskyldiga är

1. andra juridiska personer än dödsbon, och

2. fysiska personer och dödsbon, om utbetald eller tillgodoräknad ränta utgör utgift i en näringsverksamhet som personen eller dödsboet bedriver.

Kontrolluppgift om ränteinkomster eller annan avkastning *ska* lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har tillgodoräknat eller betalat ut avkastningen.

² Senaste lydelse 2005:344.

³ Senaste lydelse 2005:344.

4 §⁴

Kontrolluppgift om ränta *och fordringsrätt* behöver inte lämnas höver inte lämnas

1. för ett konto, för vilket det inte finns personnummer och som har öppnats före den 1 januari 1985, om räntan understiger 100 kronor under året eller, om kontot innehas av mer än en person, räntan för var och en av dem understiger 100 kronor,

2. om den sammanlagda räntan på konton i annat fall än som avses i 1 understiger 100 kronor under året för en person, *dock skall kontrolluppgift lämnas om fordringsrätten om fordringsrättens belopp uppgår till minst 10 000 kronor*, och

3. för skogskonto, skogsskadekonto, upphovsmannakonto och pensionssparkonto.

5 §⁵

I kontrolluppgiften *skall* uppgifter lämnas om tillgodoräknad eller utbetald ränta eller annan avkastning än kapitalvinst *och fordringsrättens belopp vid årets utgång*.

Om den uppgiftsskyldige inte kan ange hur stor del av utbetalt belopp som utgör ränta, *skall* uppgift om det sammanlagda utbetalda beloppet lämnas i kontrolluppgiften.

I kontrolluppgiften *ska* uppgifter lämnas om tillgodoräknad eller utbetald ränta eller annan avkastning än kapitalvinst.

Om den uppgiftsskyldige inte kan ange hur stor del av utbetalt belopp som utgör ränta, *ska* uppgift om det sammanlagda utbetalda beloppet lämnas i kontrolluppgiften.

6 §

Om ett konto innehas av två eller flera personer, *skall* räntan *och fordringsrätten* fördelas mellan dem efter deras andelar i räntan *och fordringsrätten* eller, om dessa andelar inte är kända för den uppgiftsskyldige, i lika stora andelar.

Om ett konto innehas av fler än fem personer och en person förfogar över kontot, behöver kontrolluppgift lämnas endast för den person som förfogar över kontot.

Om ett konto innehas av två eller flera personer, *ska* räntan fördelas mellan dem efter deras andelar i räntan eller, om dessa andelar inte är kända för den uppgiftsskyldige, i lika stora andelar.

⁴ Senaste lydelse 2005:344.

⁵ Senaste lydelse 2005:344.

Ränteutgifter och skulder**Ränteutgifter**

Kontrolluppgift *skall* lämnas om ränteutgifter *och skulder*.

7 §

Kontrolluppgift *ska* lämnas om ränteutgifter.

Kontrolluppgift om ränteutgifter *och skulder skall* lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har mottagit ränta.

8 §⁶

Kontrolluppgift om ränteutgifter *ska* lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som har mottagit ränta.

Uppgiftsskyldiga är

1. andra juridiska personer än dödsbon, och
2. fysiska personer och dödsbon, om räntan utgör inkomst i en näringsverksamhet som personen eller dödsboet bedriver.

En enskild person som endast har mottagit dröjsmålsränta behöver inte lämna kontrolluppgift.

10 §

I kontrolluppgiften *skall* uppgift lämnas om mottagen ränta *och skuldens storlek vid årets utgång*.

I kontrolluppgiften *ska* uppgift lämnas om mottagen ränta.

Om någon del av räntan har betalats i förskott, *skall* uppgift lämnas endast om den del av räntan som avser tiden till och med den 31 januari taxeringsåret.

Om någon del av räntan har betalats i förskott, *ska* uppgift lämnas endast om den del av räntan som avser tiden till och med den 31 januari taxeringsåret.

12 §

Om två eller flera personer är betalningsansvariga för en skuld, *skall* räntan *och skulden* fördelas mellan dem efter deras andelar i räntan *och skulden* eller, om dessa andelar inte är kända för den uppgiftsskyldige, i lika stora andelar.

Om två eller flera personer är betalningsansvariga för en skuld, *ska* räntan fördelas mellan dem efter deras andelar i räntan eller, om dessa andelar inte är kända för den uppgiftsskyldige, i lika stora andelar.

Om en skuld är gemensam för fler än fem personer, behöver kontrolluppgift lämnas endast för den person som kan anses som företrädare för dem.

⁶ Senaste lydelse 2005:344.

9 kap. Kontrolluppgift om avkastning och innehav av delägar­rätter

Kontrolluppgift *skall* lämnas om utdelning och ränta på *samt innehav av delägar­rätter*.

Kontrolluppgift *skall* också läm­nas om annan avkastning än kapitalvinst som hänför sig till delägar­rätten och som utgör intäkt i inkomstslaget kapital.

Kontrolluppgiften *skall* lämnas av

1. den som har betalat ut eller tillgodoräknat utdelningen, räntan eller annan avkastning, och

2. värdepappersinstitut eller andra hos vilka delägar­rätter för­varas i depå eller är registrerade på konto, om inte kontrolluppgift *skall* lämnas enligt 1.

Kontrolluppgift *skall* inte lämnas om *tillgångar* på pensions­sparkonto.

Om någon utdelning eller ränta inte har betalats ut eller tillgodoräknats, skall kontroll­uppgift om innehav lämnas endast om delägar­rätterna är marknads­noterade.

I kontrolluppgiften *skall* uppgift lämnas om utbetald eller tillgodo­räknad utdelning och ränta *samt innehavet av delägar­rätter vid årets utgång.*

Den som är uppgiftsskyldig en­ligt 4 § 2 skall i kontrolluppgiften för fysiska personer och dödsbon som innehar depå eller konto för

9 kap. Kontrolluppgift om avkastning på delägar­rätter

1 §⁷

Kontrolluppgift *ska* lämnas om utdelning och ränta på delägar­rätter.

Kontrolluppgift *ska* också läm­nas om annan avkastning än kapitalvinst som hänför sig till delägar­rätten och som utgör intäkt i inkomstslaget kapital.

4 §⁸

Kontrolluppgiften *ska* lämnas av den som har betalat ut eller till­godoräknat utdelningen, räntan eller annan avkastning.

5 §

Kontrolluppgift *ska* inte lämnas om *utdelning eller ränta* på pensions­sparkonto.

6 §

I kontrolluppgiften *ska* uppgift lämnas om utbetald eller tillgodo­räknad utdelning och ränta.

⁷ Senaste lydelse 2005:344.

⁸ Senaste lydelse 2005:344.

marknadsnoterade optioner, terminer eller liknande tillgångar lämna uppgift om därtill knutna förpliktelser som finns vid årets utgång.

11 kap.

8 a §⁹

Kontrolluppgift ska lämnas om sådan försäkring eller sådant avtal om tjänstepension som avses i 2 § första stycket 7–9 lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Kontrolluppgift ska lämnas för juridiska personer och fysiska personer av försäkringsgivare, understödsföreningar och tjänstepensionsinstitut.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om värdet av försäkringen eller avtalet om tjänstepension vid närmast föregående års utgång. Kontrolluppgiften ska också innehålla uppgift om försäkringen är en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring, eller om avtalet om tjänstepension är jämförbart med en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring.

I kontrolluppgiften ska uppgift lämnas om värdet av försäkringen eller avtalet om tjänstepension vid närmast föregående års utgång. *Värdet av försäkringen respektive värdet av avtalet om tjänstepension ska beräknas i enlighet med bestämmelserna i 3 § åttonde respektive tionde stycket lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel.* Kontrolluppgiften ska också innehålla uppgift om försäkringen är en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring, eller om avtalet om tjänstepension är jämförbart med en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring.

12 kap.

1 §¹⁰

Kontrolluppgift *skall* lämnas om direkta och indirekta betalningar som överstiger 150 000 kronor eller utgör delbetalningar av en summa som överstiger 150 000 kronor, om betalningarna görs

1. till utlandet från en obegränsat skattskyldig,
2. från utlandet till en obegränsat skattskyldig, eller
3. inom landet mellan en obegränsat och en begränsat skattskyldig.

Kontrolluppgift *skall* lämnas för fysiska och juridiska personer av den som har förmedlat betal-

Kontrolluppgift *ska* lämnas om direkta och indirekta betalningar som överstiger 150 000 kronor eller utgör delbetalningar av en summa som överstiger 150 000 kronor, om betalningarna görs

Kontrolluppgift *ska* lämnas för fysiska och juridiska personer av den som har förmedlat betal-

⁹ Senaste lydelse 2008:139.

¹⁰ Senaste lydelse 2003:750.

ningen.

I kontrolluppgiften *skall* uppgift lämnas om

1. betalningens belopp,
2. *vid betalningen avser,*
3. vilket land som betalningen gjorts till *eller kommer från, och*
4. *vid betalning till utlandet,* betalningsmottagarens namn.

ningen.

I kontrolluppgiften *om betalning till utlandet ska* uppgift lämnas om

1. betalningens belopp *i använd valuta,*
2. *betalningsdatum,*
3. *valutakod,*
4. vilket land som betalningen gjorts till,
5. *vid betalningen avser, och*
6. betalningsmottagarens namn.

I kontrolluppgiften om betalning från utlandet ska uppgift lämnas om

1. *betalningens belopp i använd valuta,*
2. *betalningsdatum,*
3. *valutakod, och*
4. *vilket land som betalningen kommer från.*

2 §¹¹

Kontrolluppgifter enligt 6 kap., 8 kap. 1–6 §§, 9 och 10 kap. samt 11 kap. 2, 2 a och 7 a–7 c §§ ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgift enligt 11 kap. 7 b § ska också avse omständigheter som medför eller kan medföra avskattning enligt 5 § första stycket 6, 6 a eller 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

I kontrolluppgiften ska, utöver de uppgifter som anges i 6, 8 och 9–11 kap., uppgift lämnas om utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande för dem som kontrolluppgiften avser samt i kontrolluppgift enligt 6 kap. om mottagarens medborgarskap.

Uppgift om skatteregistreringsnummer behöver endast lämnas för

1. avtalsförbindelser som har upprättats den 1 januari 2004 eller senare, eller
2. vid avsaknad av avtalsförbindelser, transaktioner som har utförts den 1 januari 2004 eller senare.

Kontrolluppgifter enligt 6 kap., 8 kap. 1, 2, 4–6 §§, 9 och 10 kap. samt 11 kap. 2, 2 a och 7 a–7 c §§ ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

I kontrolluppgiften ska, utöver de uppgifter som anges i 6 och 8–11 kap., uppgift lämnas om utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande för dem som kontrolluppgiften avser samt i kontrolluppgift enligt 6 kap. om mottagarens medborgarskap.

¹¹ Senaste lydelse 2008:139.

4 §¹²

Den som har förmedlat en utländsk försäkring som avses i 11 kap. 8 *eller* 8 a § ska lämna sådana uppgifter att försäkringsgivaren och försäkringstagaren kan identifieras.

Den som har förmedlat en utländsk försäkring som avses i 11 kap. 8 a § ska lämna sådana uppgifter att försäkringsgivaren och försäkringstagaren kan identifieras.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009 och tillämpas första gången vid 2009 års taxering.

¹² Senaste lydelse 2008:139.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1998:527) om det statliga personadressregistret ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

SPAR får innehålla uppgifter om personer som är folkbokförda i landet och, om det inte råder osäkerhet om personernas identitet, uppgifter om personer som har tilldelats samordningsnummer. För sådana personer får följande anges:

1. namn, 2. person- eller samordningsnummer, 3. adress, 4. folkbokföringsort, 5. födelsehemort, 6. svenskt medborgarskap, 7. make eller vårdnadshavare, 8. avregistrering från folkbokföringen på grund av dödsfall, med angivande av tidpunkt, eller avregistrering av annan anledning, 9. summan av taxerad förvärvsinkomst och inkomst av kapital, dock lägst noll kronor, 10. beskattningsbar förmögenhet, 11. ägare av småhusenhet eller lantbruksenhet med småhus på tomtmark samt uppgift om kommun (belägenhet), 12. taxeringsvärde för småhusenhet.	10. ägare av småhusenhet eller lantbruksenhet med småhus på tomtmark samt uppgift om kommun (belägenhet), 11. taxeringsvärde för småhusenhet.

På begäran av en registrerad ska det i SPAR också anges att uppgifter om denne inte får behandlas vid urvalsdragningar enligt 3 § 2 för direktreklam.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

¹ Senaste lydelse 2008:209.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

*Regeringens förslag**Utskottets förslag***12 kap.**

2 §

Kontrolluppgifter enligt 6 kap., 8 kap. 1, 2, 4–6 §§, 9 och 10 kap. samt 11 kap. 2, 2 a och 7 a–7 c §§ ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgifter enligt 6 kap., 7 kap. 5 §, 8 kap. 1, 2, 4–6 §§, 9 och 10 kap. samt 11 kap. 2, 2 a och 7 a–7 c §§ ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgift enligt 11 kap. 7 b § ska också avse omständigheter som medför eller kan medföra avskattning enligt 5 § första stycket 6, 6 a eller 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

I kontrolluppgiften ska, utöver de uppgifter som anges i 6 och 8–11 kap., uppgift lämnas om utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande för dem som kontrolluppgiften avser samt i kontrolluppgift enligt 6 kap. om mottagarens medborgarskap.

I kontrolluppgiften ska, utöver de uppgifter som anges i 6–11 kap., uppgift lämnas om utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande för dem som kontrolluppgiften avser samt i kontrolluppgift enligt 6 kap. om mottagarens medborgarskap.

Uppgift om skatteregistreringsnummer behöver endast lämnas för

1. avtalsförbindelser som har upprättats den 1 januari 2004 eller senare, eller
2. vid avsaknad av avtalsförbindelser, transaktioner som har utförts den 1 januari 2004 eller senare.

*Regeringens förslag**Utskottets förslag*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelsen

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009 och tillämpas första gången vid 2009 års taxering.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009 och tillämpas första gången vid 2009 års taxering.

2. Vid tillämpningen av 12 kap. 2 § ska dock vad som föreskrivs om kontrolluppgift enligt 7 kap. tillämpas första gången vid 2010 års taxering.

BILAGA 4

Reservanternas lagförslag

*Regeringens förslag**Reservanternas förslag***12 kap.**

2 §

Kontrolluppgifter enligt 6 kap., 8 kap. 1, 2, 4–6 §§, 9 och 10 kap. samt 11 kap. 2, 2 a och 7 a–7 c §§ ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgifter enligt 6 kap., 7 kap. 5 §, 8 kap. 1–6 §§, 9 och 10 kap. samt 11 kap. 2, 2 a och 7 a–7 c §§ ska även lämnas för fysiska personer som är begränsat skattskyldiga.

Kontrolluppgift enligt 11 kap. 7 b § ska också avse omständigheter som medför eller kan medföra avskattning enligt 5 § första stycket 6, 6 a eller 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

I kontrolluppgiften ska, utöver de uppgifter som anges i 6 och 8–11 kap., uppgift lämnas om utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande för dem som kontrolluppgiften avser samt i kontrolluppgift enligt 6 kap. om mottagarens medborgarskap.

I kontrolluppgiften ska, utöver de uppgifter som anges i 6–11 kap., uppgift lämnas om utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande för dem som kontrolluppgiften avser samt i kontrolluppgift enligt 6 kap. om mottagarens medborgarskap.

Uppgift om skatteregistreringsnummer behöver endast lämnas för

1. avtalsförbindelser som har upprättats den 1 januari 2004 eller senare, eller
2. vid avsaknad av avtalsförbindelser, transaktioner som har utförts den 1 januari 2004 eller senare.

*Regeringens förslag**Reservanternas förslag*

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelsen

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009 och tillämpas första gången vid 2009 års taxering.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009 och tillämpas första gången vid 2009 års taxering.

2. Vid tillämpningen av 12 kap. 2 § ska dock vad som föreskrivs om kontrolluppgift enligt 7 kap. tillämpas första gången vid 2010 års taxering.